

312/2002 Sb.

Zákon

ze dne 13. června 2002

O úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA



JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o úřednících samospráv zvyšuje kvalitu služeb na radnicích. Zákon č. 312/2002 Sb., **zákon o úřednících**, zavedl **vstupní zkoušky**, trvalé **vzdělávání** a **etický kodex**.

Nový úředník má osmnáct měsíců na složení zkoušky ze správního práva. Každý rok musí absolvovat dvanáct hodin školení. Občan tak ví, že jeho žádost řeší vyškolený člověk.

Starosta nemůže bez důvodu odvolat vedoucí stavebního úřadu, musí uvést písemné důvody. Úředník zase hlásí **střet zájmů**, když rozhoduje o firmě příbuzného.

Díky zákonu dostanete od úřadu profesionální službu, a pokud ne, můžete si stěžovat kárné komisi.

Vyhlášeno dne 12. července 2002, datum poslední novelizace 1. června 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Úředníci územních samosprávných celků

HLAVA I

Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tento zákon upravuje pracovní poměr úředníků územních samosprávných celků a jejich vzdělávání.
- (2) Na pracovněprávní vztahy úředníků územních samosprávných celků se vztahuje zákoník práce, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 2

Vymezení základních pojmů

- (1) Územním samosprávným celkem je obec a kraj a pro účely tohoto zákona též hlavní město Praha, město, statutární město a městská část hlavního města Prahy.
- (2) Úřadem se pro účely tohoto zákona rozumí obecní úřad, městský úřad, magistrát statutárního města, magistrát územně členěného statutárního města, úřad městského obvodu nebo úřad městské části územně členěného statutárního města, krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy a úřad městské části hlavního města Prahy.
- (3) Správními činnostmi se pro účely tohoto zákona rozumí plnění úkolů územního samosprávného celku při výkonu veřejné moci a dalších úkolů v samostatné nebo přenesené působnosti územního samosprávného celku podle právních předpisů. Správními činnostmi nejsou pomocné, servisní nebo manuální práce ani práce, které výkon těchto prací řídí.
- (4) Úředníkem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec územního samosprávného celku podílející se na výkonu správních činností zařazený do obecního úřadu, do městského úřadu, do magistrátu statutárního města nebo do magistrátu územně členěného statutárního města, do úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části územně členěného statutárního města, do krajského úřadu, do Magistrátu hlavního města Prahy nebo do úřadu městské části hlavního města Prahy.
- (5) Vedoucím úředníkem se pro účely tohoto zákona rozumí úředník, který je vedoucím zaměstnancem.³⁾
- (6) U vedoucích úředníků se zakládá pracovní poměr jmenováním. Jmenování provede vedoucí úřadu, nestanoví-li zvláštní zákon, že jmenování provede rada územního samosprávného celku.
- (7) Vedoucím úřadu se pro účely tohoto zákona rozumí vedoucí úředník, který vykonává funkci tajemníka obecního úřadu, tajemníka magistrátu statutárního města, tajemníka úřadu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, ředitele krajského úřadu, ředitele Magistrátu hlavního města Prahy nebo tajemníka úřadu městské části hlavního města Prahy.
- (8) V obcích, městských obvodech a městských částech, kde není funkce tajemníka zřízena nebo kde není tajemník ustanoven, plní úkoly vedoucího úřadu podle tohoto zákona starosta.

§ 3

Zařazení k výkonu správní činnosti

Fyzickou osobu k výkonu správní činnosti zařazuje v souladu s druhem práce uvedeným v pracovní smlouvě vedoucí úřadu.

HLAVA II

Pracovní poměr úředníka

DÍL 1

Předpoklady pro vznik pracovního poměru úředníka a předpoklady pro jmenování vedoucího úřadu

§ 4

Předpoklady pro vznik pracovního poměru úředníka

(1) Úředníkem se může stát fyzická osoba, která

- a) je státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru, popřípadě fyzická osoba, která je cizincem a má v České republice povolen trvalý pobyt⁴⁾,
- b) dosáhla věku 18 let,
- c) je plně svéprávná,
- d) je bezúhonná,
- e) ovládá český jazyk a
- f) splňuje další předpoklady pro výkon správních činností stanovené zvláštním právním předpisem.

(2) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena

- a) pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo
- b) pro trestný čin spáchaný z nedbalosti za jednání související s výkonem veřejné správy, pokud se podle zákona na tuto osobu nehledí, jakoby nebyla odsouzena.

(3) Pracovní smlouvu k výkonu činnosti úředníka lze uzavřít jen s fyzickou osobou, která splňuje předpoklady podle odstavce 1; pro jmenování vedoucího úřadu a jmenování vedoucího úředníka se vyžaduje též splnění dalších předpokladů stanovených zvláštním zákonem.⁶⁾

§ 5

Předpoklady pro jmenování vedoucího úřadu

(1) Vedoucím úřadu se může stát fyzická osoba, která splňuje předpoklady podle § 4 a má nejméně tříletou praxi

- a) jako vedoucí zaměstnanec,
- b) při výkonu správních činností v pracovním poměru k územnímu samosprávnému celku nebo při výkonu státní správy v pracovním nebo služebním poměru ke státu, nebo
- c) ve funkci člena zastupitelstva územního samosprávného celku dlouhodobě uvolněného pro výkon této funkce.

(2) Délka praxe podle odstavce 1 musí být splněna v průběhu 8 let bezprostředně předcházejících jmenování do funkce.

DÍL 2

Veřejná výzva a výběrové řízení

§ 6

Veřejná výzva

(1) Uzavření pracovní smlouvy se zájemcem o uzavření pracovní smlouvy (dále jen „zájemce“) musí předcházet veřejná výzva k přihlášení zájemců (dále jen „veřejná výzva“), nestanoví-li tento zákon jinak [§ 7 odst. 1 písm. b)]. Věta první neplatí pro pracovní poměr na dobu určitou.

(2) Veřejná výzva obsahuje

- a) název územního samosprávného celku,
- b) druh práce a místo výkonu práce,
- c) předpoklady podle § 4,
- d) jiné požadavky územního samosprávného celku pro vznik pracovního poměru odpovídající povaze správní činnosti, kterou má zájemce vykonávat,
- e) výčet dokladů, které zájemce připojí k přihlášce (odstavec 4),
- f) platovou třídu odpovídající druhu práce,
- g) lhůtu pro podání přihlášky,
- h) místo a způsob podání přihlášky, a
- i) adresu, na kterou se přihláška odesílá.

(3) Zájemce podá k územnímu samosprávnému celku písemnou přihlášku. Přihláška zájemce musí obsahovat tyto náležitosti:

- a) jméno, příjmení a titul zájemce,
- b) datum a místo narození zájemce,

- c) státní příslušnost zájemce,
- d) místo trvalého pobytu zájemce,
- e) druh a číslo dokladu prokazujícího totožnost a státní občanství a, je-li zájemcem cizinec, který není občanem členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Evropského hospodářského prostoru, též číslo dokladu o povolení k trvalému pobytu,
- f) datum a podpis zájemce.

(4) K přihlášce se připojí tyto doklady:

- a) životopis, ve kterém se uvedou údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se správních činností,
- b) výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce; u cizinců též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem ne starší než 3 měsíce; pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- c) ověřená kopie dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

(5) Doklad podle odstavce 4 písm. b) lze při podání přihlášky nahradit čestným prohlášením o bezúhonnosti. Doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání podle odstavce 4 písm. c) lze při podání přihlášky připojit v prosté kopii. Zájemce předloží doklady podle odstavce 4 písm. b) a c) územnímu samosprávnému celku nejpozději před uzavřením pracovní smlouvy.

(6) Veřejná výzva se vyvěsí na úřední desce úřadu nejméně 15 dnů přede dnem určeným pro podání přihlášek zájemců a současně se zveřejní i způsobem umožňujícím dálkový přístup;⁷⁾ za splnění této povinnosti odpovídá vedoucí úřadu.

(7) Do 15 dnů od uzavření pracovní smlouvy se zájemcem na základě veřejné výzvy nebo od rozhodnutí, že s žádným ze zájemců nebude uzavřena pracovní smlouva, vedoucí úřadu pořídí o posouzení a hodnocení zájemců zprávu, která obsahuje

- a) přehled zájemců,
- b) seznam zájemců vyřazených, protože nesplňovali předpoklady a podmínky stanovené ve veřejné výzvě nebo podali neúplnou přihlášku,
- c) stručný popis způsobu hodnocení zájemců, a
- d) označení zájemce, se kterým byla uzavřena pracovní smlouva, nebo sdělení, že s žádným ze zájemců nebyla uzavřena pracovní smlouva.

Vedoucí úřadu je povinen umožnit nahlédnout do zprávy všem zájemcům.

(8) Pracovní smlouvu lze uzavřít pouze se zájemcem, který splňuje předpoklady a podmínky stanovené ve veřejné výzvě a podal úplnou přihlášku, předložil doklad prokazující totožnost a státní občanství a, je-li zájemcem cizinec,

který není občanem členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Evropského hospodářského prostoru, též doklad o povolení k trvalému pobytu a doklady podle odstavce 4.

Výběrové řízení

§ 7

(1) Výběrové řízení je podmínkou pro

- a) jmenování do funkce vedoucího úřadu a vedoucího úředníka,
- b) vznik pracovního poměru na dobu neurčitou úředníka zařazeného
 - 1. v krajském úřadě,
 - 2. v Magistrátu hlavního města Prahy,
 - 3. v obecním úřadě obce s rozšířenou působností,
 - 4. v pověřeném obecním úřadě,
 - 5. v úřadu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, kterému je svěřen výkon přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu.

(2) Oznámení o vyhlášení výběrového řízení (dále jen „oznámení“) obsahuje údaje uvedené v § 6 odst. 2.

Vyhlašuje-li se výběrové řízení na funkci, do níž lze jmenovat pouze fyzickou osobu, která splňuje předpoklad podle § 5, uvedou se v oznámení i tyto předpoklady.

(3) Výběrové řízení vyhlašuje vedoucí úřadu oznámením na úřední desce úřadu územního samosprávného celku nejméně 15 dnů přede dnem určeným pro přihlášení uchazečů o jmenování do funkce vedoucího úředníka nebo uchazečů o přijetí do pracovního poměru úředníka podle odstavce 1 písm. b) (dále jen „uchazeč“) a současně i způsobem umožňujícím dálkový přístup.⁷⁾ Jde-li o výběrové řízení na funkci vedoucího úřadu, vyhlašuje oznámení hejtman, primátor nebo starosta.

(4) Uchazeč podá k územnímu samosprávnému celku písemnou přihlášku. Přihláška uchazeče musí obsahovat tyto náležitosti:

- a) jméno, příjmení a titul uchazeče,
- b) datum a místo narození uchazeče,
- c) státní příslušnost uchazeče,
- d) místo trvalého pobytu uchazeče,
- e) druh a číslo dokladu prokazujícího totožnost a státní občanství a, je-li uchazečem cizinec, který není občanem členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Evropského hospodářského prostoru, též číslo dokladu o povolení k trvalému pobytu,

f) datum a podpis uchazeče.

(5) K přihlášce se připojí doklady podle § 6 odst. 4. Doklad podle § 6 odst. 4 písm. b) lze při podání přihlášky nahradit čestným prohlášením o bezúhonnosti. Doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání podle § 6 odst. 4 písm. c) lze při podání přihlášky připojit v prosté kopii. Uchazeč předloží doklady podle § 6 odst. 4 písm. b) a c) územnímu samosprávnému celku nejpozději před jmenováním do funkce vedoucího úřadu nebo vedoucího úředníka nebo před uzavřením pracovní smlouvy. Splnění předpokladů podle § 5 prokazuje uchazeč čestným prohlášením.

(6) Po uplynutí lhůty podle odstavce 3 předá osoba uvedená v odstavci 3 přihlášky výběrové komisi.

§ 8

(1) Uchazeče posuzuje výběrová komise. Výběrová komise má nejméně 3 členy.

(2) Předsedu a ostatní členy výběrové komise jmenuje a odvolává osoba uvedená v § 7 odst. 3. Alespoň jedna třetina členů komise jsou úředníci územního samosprávného celku, který výběrové řízení vyhlásil.

(3) Jednání výběrové komise je neveřejné. Výběrová komise jedná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů, a rozhodnutí přijímá nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů výběrové komise.

§ 9

(1) Výběrová komise posoudí, zda uchazeč předložil úplnou přihlášku a doklady podle § 7 odst. 5 a splňuje předpoklady podle § 4, popřípadě § 5, jde-li o uchazeče o jmenování do funkce vedoucího úřadu. Je-li to nutné k posouzení, zda uchazeči splňují požadavky stanovené v oznámení, výběrová komise pozve k jednání uchazeče, kteří předložili úplné přihlášky, včetně dokladů podle § 7 odst. 5 a splňují předpoklady podle § 4, popřípadě § 5, jde-li o uchazeče o jmenování do funkce vedoucího úřadu.

(2) Výběrová komise pořídí o posouzení uchazečů písemnou zprávu, která obsahuje

a) údaje o složení výběrové komise,

b) seznam uchazečů,

c) seznam a pořadí uchazečů, kteří předložili úplné přihlášky, včetně dokladů podle § 7 odst. 5, splňují předpoklady podle § 4 nebo podle § 5 a splňují požadavky stanovené v oznámení.

(3) Zprávu podle odstavce 2 podepisují všichni přítomní členové výběrové komise a její předseda tuto zprávu předá se spisovým materiálem vztahujícím se k výběrovému řízení osobě uvedené v § 7 odst. 3.

(4) Do funkce vedoucího úřadu nebo vedoucího úředníka může být jmenován jen uchazeč uvedený v seznamu podle odstavce 2 písm. c). Pracovní smlouva může být uzavřena jen s uchazečem uvedeným v seznamu podle odstavce 2 písm. c).

(5) Ke zprávě podle odstavce 2 připojí vedoucí úřadu záznam o uzavření pracovní smlouvy nebo o jmenování podle odstavce 4. Osoba uvedená v § 7 odst. 3 musí na požádání umožnit uchazeči do zprávy nahlédnout.

(6) Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly.

DÍL 3

Úprava pracovního poměru

§ 10

Doba trvání pracovního poměru

(1) Pracovní poměr s úředníkem se uzavírá na dobu neurčitou. Je-li však pro to důvod spočívající v potřebě zajistit časově omezenou správní činnost nebo nahradit dočasně nepřítomného úředníka, zejména v případě jeho mateřské nebo rodičovské dovolené, dočasné pracovní neschopnosti, u níž lze předpokládat, že bude delší než 3 měsíce nebo výkonu veřejné funkce, lze uzavřít pracovní poměr na dobu určitou.

(2) V pracovní smlouvě na dobu určitou uvede územní samosprávný celek důvod, pro který nebyl sjednán pracovní poměr na dobu neurčitou. Není-li v pracovní smlouvě nebo ve jmenování do funkce uveden důvod podle věty první nebo není-li tento důvod v souladu s odstavcem 1, jde o pracovní poměr na dobu neurčitou.

§ 12

Odvolání z funkce

(1) Vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu lze z funkce odvolat, jen

a) pozbyl-li některý z předpokladů podle § 4,

b) porušil-li závažným způsobem zákonem stanovenou povinnost v době posledních 6 měsíců před odvoláním z funkce nebo, jde-li o vedoucího úřadu, před podáním návrhu na udělení souhlasu s odvoláním vedoucího úřadu,

c) dopustil-li se nejméně 2 méně závažných porušení zákonem stanovené povinnosti v době posledních 6 měsíců před odvoláním z funkce nebo, jde-li o vedoucího úřadu, před podáním návrhu na udělení souhlasu s odvoláním vedoucího úřadu,

d) neukončil-li vzdělávání vedoucích úředníků ve lhůtě podle § 27 odst. 1, nebo

e) z důvodu pravomocného rozhodnutí soudu o neplatnosti odvolání předchozího vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu z funkce anebo pravomocného rozhodnutí soudu o neplatnosti rozvázání pracovního poměru s předchozím vedoucím úředníkem nebo vedoucím úřadu, pokud výkon funkce předchozího vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu neskončil podle odstavce 2.

(2) Vedoucí úředník nebo vedoucí úřadu se může této funkce též vzdát.

(3) Odvolání nebo vzdání se funkce musí být písemné a doručené druhému účastníku, jinak je neplatné. Odvolání z funkce musí navíc obsahovat důvody podle odstavce 1, jinak je neplatné. Výkon funkce končí dnem doručení odvolání nebo vzdání se funkce, nebyl-li v odvolání nebo vzdání se funkce uveden den pozdější.

(4) Odvoláním nebo vzdáním se funkce vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu pracovní poměr nekončí. Územní samosprávný celek je povinen podat vedoucímu úředníku nebo vedoucímu úřadu návrh na změnu jeho dalšího pracovního zařazení u územního samosprávného celku na jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci.

(5) Shledal-li soud, že odvolání vedoucího úřadu z funkce anebo rozvázání pracovního poměru s ním bylo neplatné, ale do této funkce již je jmenována jiná osoba a územní samosprávný celek ji neodvolal z funkce z důvodů podle odstavce 1 písm. e), územní samosprávný celek může podat vedoucímu úřadu návrh na změnu jeho dalšího pracovního zařazení u územního samosprávného celku na jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci. Náhradu platu podle § 69 zákoníku práce za dobu, která přesáhla 12 měsíců, soud přizná pouze z důvodů zvláštního zřetele hodných.

(6) Jestliže územní samosprávný celek nemá pro vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu práci podle odstavce 4 nebo 5 anebo ji vedoucí úředník nebo vedoucí úřadu odmítne, jde o překážku v práci na straně územního samosprávného celku a současně je dán výpovědní důvod podle § 52 písm. c) zákoníku práce.

(7) V případě rozvázání pracovního poměru po odvolání nebo vzdání se funkce vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu náleží vedoucímu úředníku nebo vedoucímu úřadu odstupné poskytované při organizačních změnách s výjimkou vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu po odvolání z funkce z důvodu podle odstavce 1 písm. e), kterému náleží odstupné ve výši šestinásobku jeho průměrného měsíčního výdělku. Odstupné ve výši podle věty první náleží také vedoucímu úřadu po postupu územního samosprávného celku podle odstavce 5.

§ 13

Další odstupné

(1) Úředníkovi, s nímž územní samosprávný celek rozváže pracovní poměr výpovědí z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až c) zákoníku práce nebo dohodou z těchto důvodů, vedle odstupného podle § 67 a 68 zákoníku práce náleží další odstupné ve výši a za podmínek stanovených v odstavcích 2 a 3.

(2) Další odstupné náleží úředníkovi, který ke dni rozvázání pracovního poměru dovršil stanovený počet let trvání pracovního poměru. Výše dalšího odstupného činí

a) dvojnásobek průměrného měsíčního výdělku u úředníka, který ke dni rozvázání pracovního poměru dovršil nejméně 10 let pracovního poměru podle odstavce 3,

b) trojnásobek průměrného měsíčního výdělku u úředníka, který ke dni rozvázání pracovního poměru dovršil nejméně 15 let pracovního poměru podle odstavce 3,

c) čtyřnásobek průměrného měsíčního výdělku u úředníka, který ke dni rozvázání pracovního poměru dovršil nejméně 20 let pracovního poměru podle odstavce 3.

(3) Pro účely uvedené v odstavci 2 se započítává pouze doba trvání pracovního poměru úředníka u územního samosprávného celku, který rozváže s úředníkem pracovní poměr způsobem stanoveným v odstavci 1.

§ 14

Pracovní pohotovost

Je-li vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu podle zvláštního právního předpisu, ⁸⁾ územní samosprávný celek může úředníkovi nařídit pracovní pohotovost. Pracovní pohotovost v takovém případě lze nařídit, jestliže je dán předpoklad výkonu práce přesčas, a jen na dobu nezbytně nutnou nepřesahující 400 hodin v kalendářním roce.

§ 15

Odpovědnost územního samosprávného celku za škodu na majetku

Územní samosprávný celek odpovídá za škodu na majetku způsobenou úředníkovi též, bylo-li prokázáno, že tato škoda byla způsobena úředníkovi na jeho majetku pro plnění jeho pracovních úkolů.

HLAVA III

Základní povinnosti úředníka

§ 16

(1) Úředník je povinen

- a) dodržovat ústavní pořádek České republiky, ⁹⁾
- b) dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jím vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jím vykonávané, pokud s nimi byl řádně seznámen,
- c) hájit při výkonu správních činností veřejný zájem,
- d) plnit pokyny vedoucích úředníků, nejsou-li v rozporu s právními předpisy; má-li úředník za to, že vydaný pokyn je v rozporu s právními předpisy, je povinen to bezodkladně oznámit osobě, která mu pokyn vydala, a to písemně, nebo, hrozí-li nebezpečí z prodlení, ústně; poté je úředník povinen splnit daný pokyn pouze tehdy, dostane-li od vedoucího úřadu písemný příkaz tak učinit; úředník nesmí vykonat pokyn ani příkaz, pokud by se tím dopustil trestného činu, přestupku, popřípadě jiného správního deliktu, a tuto skutečnost je povinen bez zbytečného prodlení písemně oznámit vedoucímu úřadu,
- e) prohlubovat si kvalifikaci v rozsahu stanoveném tímto zákonem,
- f) jednat a rozhodovat nestranně bez ohledu na své přesvědčení a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování,
- g) zdržet se jednání, jež by závažným způsobem narušilo důvěryhodnost územního samosprávného celku,
- h) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného,

- i) v souvislosti s výkonem zaměstnání nepřijímat dary nebo jiné výhody, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných územním samosprávným celkem, u něhož je zaměstnán, nebo na základě právních předpisů a kolektivních smluv,
- j) v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl při výkonu zaměstnání a v souvislosti s ním; to neplatí, pokud byl povinnosti mlčenlivosti zproštěn; povinnosti zachovávat mlčenlivost může úředníka zprostit vedoucí úřadu, jím pověřený vedoucí úředník nebo příslušný správní úřad podle zvláštních právních předpisů, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,¹⁰⁾
- k) poskytovat informace o činnosti územního samosprávného celku podle zvláštních právních předpisů ¹¹⁾ v rozsahu, v jakém to vyplývá z jeho pracovního zařazení,
- l) při ústním nebo písemném jednání s fyzickými nebo právnickými osobami sdělit své jméno, příjmení, úřad, ve kterém je zařazen k výkonu práce, zařazení v útvaru úřadu; územní samosprávný celek v organizačním řádu může stanovit, pro které funkce a činnosti lze nahradit toto označení uvedením identifikačního čísla úředníka,
- m) oznámit územnímu samosprávnému celku, že pozbyl některý z předpokladů podle § 4.

(2) Úředník je dále povinen

- a) pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností,
- b) plně využívat pracovní doby a pracovních prostředků k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně, hospodárně a včas pracovní úkoly,
- c) řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu územním samosprávným celkem a střežit a ochraňovat jeho majetek před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy územního samosprávného celku,
- d) zachovávat pravidla slušnosti při úředním jednání a vůči ostatním zaměstnancům působícím ve veřejné správě.

(3) Úředník může být členem řídicího nebo kontrolního orgánu právnické osoby provozující podnikatelskou činnost jen s předchozím písemným souhlasem územního samosprávného celku, jehož je zaměstnancem. Pokud byl úředník do takového orgánu vyslán územním samosprávným celkem, jehož je zaměstnancem, celkový úhrn odměn vyplacených úředníkovi za všechna členství v řídicích nebo kontrolních orgánech právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, do nichž byl vyslán, za kalendářní rok včetně podílu na zisku či jiného peněžitého plnění činí nejvýše 25 % z ročního úhrnu nejvyššího platového tarifu a nejvýše přípustného osobního příplatku v příslušné platové třídě a v případě vedoucího úředníka též příplatku za vedení, který mu lze jako nejvýše přípustný přiznat, a to podle naposledy úředníkem obsazeného místa, na kterém úředník v příslušném kalendářním roce naposledy vykonával správní činnost. Úředník podle věty druhé je povinen územní samosprávný celek, jehož je zaměstnancem, informovat o celkovém úhrnu peněžitého plnění, které mu bylo za členství v řídicích nebo kontrolních orgánech právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, do nichž byl vyslán, vyplaceno v příslušném kalendářním roce, a to nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku.

(4) Úředník může vykonávat jinou výdělečnou činnost jen s předchozím písemným souhlasem územního samosprávného celku, u něhož je zaměstnán.

(5) Omezení stanovené v předchozím odstavci se nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou, na činnost znalce nebo tlumočnicka vykonávanou podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ pro soud nebo správní úřad, na činnost v poradních orgánech vlády a na správu vlastního majetku.

(6) Ustanovení § 301 a 303 zákoníku práce se nepoužije.

HLAVA IV

Vzdělávání úředníků

§ 17

(1) Prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona může poskytovat jen

- a) právnická nebo fyzická osoba oprávněná ke vzdělávací činnosti podle zvláštního předpisu, již byla udělena akreditace podle § 30,
- b) příspěvková organizace zřízená Ministerstvem vnitra (dále jen „ministerstvo“),
- c) ústřední správní úřad,
- d) Kancelář Veřejného ochránce práv,
- e) kraj a hlavní město Praha, nebo
- f) obec, již byla udělena akreditace podle § 30,

(dále jen „vzdělávací instituce“).

(2) Vzdělávací instituce poskytuje vzdělávání v souladu s obsahem příslušného druhu prohlubování kvalifikace (§ 18 odst. 1 a 2).

(3) Územní samosprávný celek zajišťuje prohlubování kvalifikace úředníka prostřednictvím vzdělávacích institucí.

(4) Územní samosprávný celek je povinen úředníkovi zajistit prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona; postupuje při tom podle plánu vzdělávání podle odstavce 5.

(5) Plán vzdělávání obsahuje časový rozvrh prohlubování kvalifikace úředníka v rozsahu nejméně 9 pracovních dnů po dobu následujících 3 let. Územní samosprávný celek je povinen vypracovat plán vzdělávání do 1 roku od vzniku pracovního poměru úředníka, nejméně jedenkrát za 3 roky plnění tohoto plánu hodnotit a podle výsledků hodnocení provést jeho aktualizaci.

§ 18

(1) Úředník je povinen prohlubovat si kvalifikaci účastí na

- a) vstupním vzděláváním,

- b) průběžném vzdělávání,
- c) přípravě k ověření zvláštní odborné způsobilosti,
- d) zkoušce vstupního vzdělávání a
- e) zkoušce zvláštní odborné způsobilosti,

nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Vedoucí úředník a vedoucí úřadu jsou povinni prohlubovat si kvalifikaci též účastí na vzdělávání vedoucích úředníků (§ 27), nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) K opakování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti poskytne územní samosprávný celek úředníkovi pracovní volno bez náhrady platu.

(4) Náklady prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona nese územní samosprávný celek; náklady spojené s opakováním zkoušky zvláštní odborné způsobilosti nese úředník, s výjimkou jejího opakování podle § 26 odst. 1.

§ 19

Vstupní vzdělávání

(1) Vstupní vzdělávání zahrnuje

- a) znalosti základů veřejné správy, zvláště obecných zásad organizace a činnosti veřejné správy a územního samosprávného celku, základy veřejného práva, veřejných financí, evropského správního práva, práv a povinností a pravidel etiky úředníka,
- b) základní dovednosti a návyky potřebné pro výkon správních činností,
- c) základní znalosti informačních systémů veřejné správy a užívání informačních technologií,
- d) základní komunikační, organizační a další dovednosti úředníka.

(2) Úředník je povinen ukončit vstupní vzdělávání nejdéle do 6 měsíců ode dne vzniku pracovního poměru.

(3) Ukončení vstupního vzdělávání se prokazuje osvědčením o vstupním vzdělávání vydaným vzdělávací institucí, která vstupní vzdělávání pořádala. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti osvědčení o vstupním vzdělávání. Vzdělávací instituce vede evidenci osvědčení o vstupním vzdělávání, která vydala.

Zkouška vstupního vzdělávání

§ 19a

(1) Úředník, který vykonává správní činnosti, pro jejichž výkon je předpokladem prokázání zvláštní odborné

způsobilosti, je povinen do 9 měsíců od vzniku pracovního poměru k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal tyto správní činnosti vykonávat, prokázat znalosti a dovednosti získané vstupním vzděláváním zkouškou vstupního vzdělávání.

(2) Vedoucí úředník, který řídí úředníky vykonávající správní činnosti, pro jejichž výkon je předpokladem prokázání zvláštní odborné způsobilosti, a vedoucí úřadu je povinen prokázat znalosti a dovednosti získané vstupním vzděláváním zkouškou vstupního vzdělávání do 9 měsíců ode dne jmenování do funkce vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu.

(3) Zkouška vstupního vzdělávání má formu písemného testu konaného způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Úspěšné vykonání zkoušky vstupního vzdělávání se prokazuje osvědčením o zkoušce vstupního vzdělávání.

(5) Územní samosprávný celek je povinen přihlásit úředníka, který vykonává správní činnosti, pro jejichž výkon je předpokladem prokázání zvláštní odborné způsobilosti, k vykonání zkoušky vstupního vzdělávání do 4 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal tyto správní činnosti vykonávat. Vedoucího úředníka, který řídí úředníky vykonávající správní činnosti, pro jejichž výkon je předpokladem prokázání zvláštní odborné způsobilosti, a vedoucího úřadu je územní samosprávný celek povinen přihlásit k vykonání zkoušky vstupního vzdělávání do 4 měsíců ode dne jmenování do funkce vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu.

§ 19b

(1) Provádění zkoušky vstupního vzdělávání a vydávání osvědčení o zkoušce vstupního vzdělávání zabezpečuje ministerstvo. Zabezpečením zkoušky vstupního vzdělávání může ministerstvo pověřit jím zřízenou příspěvkovou organizaci.

(2) Ministerstvo do 15 dnů ode dne doručení přihlášky úředníkovi zpřístupní možnost vykonat zkoušku vstupního vzdělávání a písemně mu sdělí přístupové údaje k vykonání zkoušky, soubor zkušebních otázek a seznam odborné literatury.

(3) Ten, kdo zabezpečuje zkoušku vstupního vzdělávání, může vyloučit z této zkoušky úředníka, který v průběhu zkoušky použije nedovolené pomůcky nebo průběh zkoušky jinak vážně narušuje.

(4) Jestliže úředník při zkoušce vstupního vzdělávání nevyhověl, může ji dvakrát opakovat.

(5) Je-li při zkoušce vstupního vzdělávání úředník hodnocen klasifikačním stupněm „vyhověl“, do 15 dnů ode dne konání zkoušky obdrží od ministerstva osvědčení o zkoušce vstupního vzdělávání. Ministerstvo vede evidenci osvědčení o zkoušce vstupního vzdělávání, která vydalo.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví způsob přihlašování ke zkoušce vstupního vzdělávání, náležitosti přihlášky, způsob a průběh zkoušky vstupního vzdělávání a náležitosti osvědčení o zkoušce vstupního vzdělávání. Obsah a rozsah zkoušky vstupního vzdělávání zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 20

Průběžné vzdělávání

- (1) Průběžné vzdělávání zahrnuje prohlubující, aktualizací a specializační odborné vzdělávání poskytující znalosti a dovednosti nezbytné pro výkon správních činností v územním samosprávném celku, včetně získávání a prohlubování jazykových znalostí.
- (2) Průběžné vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů zahrnuje rovněž prohlubující a specializační vzdělávání zaměřené na znalosti a dovednosti v oblasti řízení úředníků.
- (3) Průběžné vzdělávání se uskutečňuje formou kurzů.
- (4) O účasti úředníka na jednotlivých kurzech rozhoduje vedoucí úřadu a, jde-li o vedoucího úřadu, ten, kdo plní úkoly zaměstnavatele vůči vedoucímu úřadu, na základě potřeb územního samosprávného celku a s přihlédnutím k plánu vzdělávání úředníka; úředník je povinen se kurzu zúčastnit.
- (5) Účast na kurzu, jež je součástí průběžného vzdělávání, se prokazuje osvědčením vydaným vzdělávací institucí, která kurz pořádala. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti osvědčení o průběžném vzdělávání.
- (6) Vzdělávací instituce vede evidenci osvědčení o průběžném vzdělávání, která vydala.

§ 21

Zvláštní odborná způsobilost

- (1) Správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem zajišťuje územní samosprávný celek prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Výjimečně tyto činnosti může vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost,
 - a) nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo
 - b) splňuje-li podmínky stanovené v § 33 nebo v § 43 odst. 10.
- (2) Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou zvláštní odborné způsobilosti a prokazuje osvědčením o zvláštní odborné způsobilosti. Úředník je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.
- (3) Zvláštní odborná způsobilost zahrnuje souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon činností stanovených prováděcím právním předpisem. Jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem, je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro každou z těchto správních činností.
- (4) Jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem v obci se

základním rozsahem výkonu přenesené působnosti, může namísto zvláštní odborné způsobilosti pro každou z těchto správních činností prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti. Zvláštní odborná způsobilost pro úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti zahrnuje souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon správních činností stanovených prováděcím právním předpisem vykonávaných úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti.

(5) Územní samosprávný celek je povinen přihlásit úředníka, který vykonává správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, k vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy úředník začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem. Podmínkou vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti je úspěšné vykonání zkoušky vstupního vzdělávání.

(6) Vedoucí úředník, který řídí úředníky vykonávající správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, prokazuje zvláštní odbornou způsobilost alespoň pro jednu ze správních činností stanovených prováděcím právním předpisem, vykonávaných jím řízenými úředníky, určenou vedoucím úřadu.

(7) Vedoucí úřadu zvláštní odbornou způsobilost neprokazuje.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví správní činnosti, pro jejichž výkon je předpokladem prokázání zvláštní odborné způsobilosti, způsob přihlašování ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti, náležitosti přihlášky, způsob a průběh zkoušky zvláštní odborné způsobilosti a náležitosti osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti. Obsah a rozsah zkoušky zvláštní odborné způsobilosti zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 21a

Zvláštní odborná způsobilost jiné osoby

Ministerstvo umožní získat zvláštní odbornou způsobilost podle § 21 osobě, která nemá povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost, pokud dosáhla věku 18 let a je plně svéprávná; náklady na získání zvláštní odborné způsobilosti nese tato osoba. Ustanovení tohoto zákona vztahující se ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti se použijí obdobně. Podmínkou vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti osobou, která nemá povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost, není úspěšné vykonání zkoušky vstupního vzdělávání.

§ 22

Zabezpečení zkoušky zvláštní odborné způsobilosti

(1) Provádění zkoušek zvláštní odborné způsobilosti a vydávání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti zabezpečuje ministerstvo ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a s ostatními ústředními správními úřady.

(2) Zabezpečením zkoušky zvláštní odborné způsobilosti může ministerstvo pověřit jím zřízenou příspěvkovou organizaci.

(3) Ministerstvo do 30 dnů ode dne doručení přihlášky a nejméně 15 dnů přede dnem konání zkoušky úředníkovi

písemně sdělí den, místo a čas konání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti, soubor zkušebních otázek a seznam odborné literatury.

§ 23

Zkušební komise

- (1) Pro ověřování zvláštní odborné způsobilosti vytváří ministerstvo zkušební komise. Zkušební komise mají 3 členy a jsou složené z odborníků na příslušnou správní činnost. Předsedu a ostatní členy zkušební komise jmenuje ministerstvo.
- (2) Činnost zkušební komise řídí její předseda. Zkušební komise rozhoduje většinou hlasů svých členů.
- (3) Při zkoušce zvláštní odborné způsobilosti je zkušební komise vázána stanovenými soubory zkušebních otázek.
- (4) Zkušební komise může vyloučit ze zkoušky zvláštní odborné způsobilosti úředníka, který v průběhu zkoušky použije nedovolené pomůcky nebo průběh zkoušky jinak vážně narušuje.

§ 24

Zkouška zvláštní odborné způsobilosti

- (1) Zkouška zvláštní odborné způsobilosti se člení na 2 samostatně vykonávané a hodnocené části, písemnou a ústní zkoušku.
- (2) Úředník koná nejdříve písemnou zkoušku. Úspěšné složení písemné zkoušky je předpokladem pro konání ústní zkoušky.
- (3) Zkušební komise vypracuje o průběhu a výsledku zkoušky zvláštní odborné způsobilosti protokol. Zkouška zvláštní odborné způsobilosti a vyhlášení jejích výsledků jsou veřejné. Ministerstvo oznámí úředníkovi výsledek písemné zkoušky a ústní zkoušky v den jejich konání.
- (4) Jestliže úředník nevyhověl při písemné nebo ústní zkoušce, může ji dvakrát opakovat. Opakovaná zkouška zvláštní odborné způsobilosti se vykoná nejdříve po 30, nejpozději však do 90 dnů ode dne zkoušky, v níž úředník nevyhověl.
- (5) Je-li při ústní zkoušce úředník hodnocen klasifikačním stupněm „vyhověl“, do 15 dnů ode dne konání ústní zkoušky obdrží od ministerstva osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti.
- (6) Ministerstvo vede evidenci osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti, která vydalo.

§ 26

Řízení o námitkách

- (1) Je-li úředník při písemné nebo ústní zkoušce hodnocen klasifikačním stupněm „nevyhověl“, má právo podat do

15 dnů ode dne oznámení této skutečnosti námitky proti postupu zkušební komise; námitky se podávají zkušební komisi. Zkušební komise námitkám vyhoví nebo je do 15 dnů od jejich doručení předá k rozhodnutí ministerstvu. Ministerstvo po projednání s příslušným ministerstvem nebo jiným ústředním správním úřadem o námitkách rozhodne ve lhůtě 30 dnů od jejich doručení, a to tak, že potvrdí hodnocení zkušební komise nebo, bylo-li hodnocení zkušební komise vydáno v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, změní jej nebo zruší a pozve úředníka k opakovanému složení zkoušky zvláštní odborné způsobilosti.

(2) Pokud i při opakovaném složení zkoušky zvláštní odborné způsobilosti byl úředník hodnocen klasifikačním stupněm „nevyhověl“, vydá mu o tom ministerstvo na návrh zkušební komise rozhodnutí.

(3) Úředník má právo nahlédnout do všech materiálů týkajících se jeho osoby, které mají význam pro rozhodnutí o zkoušce zvláštní odborné způsobilosti.

(4) Na postup při vyřizování námitek se nepoužijí části druhá a třetí správního řádu.

§ 27

Vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů

(1) Řízení úředníků zajišťuje územní samosprávný celek prostřednictvím vedoucích úředníků, kteří ukončili vzdělávání vedoucích úředníků. Výjimečně řízení těchto úředníků může vykonávat i vedoucí úředník, který neukončil vzdělávání vedoucích úředníků, nejdéle však po dobu 2 let ode dne, kdy začal vykonávat funkci vedoucího úředníka, nebo nestanoví-li tento zákon jinak (§ 43 odst. 10). Účast na vzdělávání vedoucích úředníků se prokazuje osvědčením vydaným vzdělávací institucí, která kurz pořádala. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti osvědčení o vzdělávání vedoucích úředníků a o vzdělávání vedoucích úřadů. Vedoucí úředník je povinen ukončit vzdělávání vedoucích úředníků do 2 let ode dne, kdy začal vykonávat funkci vedoucího úředníka.

(2) Vzdělávání vedoucích úředníků zahrnuje obecnou část a zvláštní část. Obecná část zahrnuje znalosti a dovednosti v oblasti řízení úředníků. Zvláštní část zahrnuje přehled o činnostech stanovených prováděcím právním předpisem vykonávaných podřízenými úředníky.

(3) Povinnost účastnit se vzdělávání vedoucích úředníků ze zvláštní části nemá vedoucí úředník v rozsahu přehledu o činnostech stanovených prováděcím právním předpisem vykonávaných podřízenými úředníky, pro které má zvláštní odbornou způsobilost.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se vztahují obdobně na vzdělávání vedoucích úřadů.

(5) Vzdělávací instituce vede evidenci osvědčení o vzdělávání vedoucích úředníků a o vzdělávání vedoucích úřadů, která vydala.

§ 28

Počítání lhůt

(1) Do lhůt uvedených v § 19 odst. 2, § 19a odst. 1, 2 a 5, § 21 odst. 1, 2 a 5 a v § 27 odst. 1 se nezapočítávají doby

mateřské dovolené, rodičovské dovolené, otcovské dovolené, dočasné pracovní neschopnosti, ošetřování dítěte mladšího než 10 let nebo jiné fyzické osoby v případech podle § 39 zákona o nemocenském pojištění, péče o dítě mladší než 10 let z důvodů stanovených v § 39 zákona o nemocenském pojištění, poskytování dlouhodobé péče v případech podle § 41a až 41c zákona o nemocenském pojištění, nařízené karantény nebo izolace, pracovního volna souvisejícího s brannou povinností ani doba uvolnění pro výkon veřejné funkce. Nezapočítává se též nepřítomnost v práci pro výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody a vazby, došlo-li k pravomocnému odsouzení, nejde-li o trestný čin, který je v rozporu s předpokladem bezúhonnosti podle § 4 odst. 2.

(2) Ukončení pracovního poměru a jeho opětovné uzavření nemá za následek nový běh lhůt uvedených v odstavci 1.

§ 29

Akreditace vzdělávacích institucí nebo vzdělávacích programů

(1) Ministerstvo akredituje pro účely tohoto zákona vzdělávací instituce nebo vzdělávací programy na základě žádosti fyzické nebo právnické osoby (dále jen „žadatel“) a za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Akreditace vzdělávací instituce se uděluje na dobu neurčitou.

(3) Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu 3 let. Před uplynutím lhůty podle věty první může držitel akreditace vzdělávacího programu požádat o její obnovení. Při obnovení akreditace vzdělávacího programu se použije § 31 obdobně.

(4) Žádost o akreditaci vzdělávací instituce a žádost o akreditaci vzdělávacího programu se podává prostřednictvím elektronického formuláře. Ministerstvo uveřejní elektronický formulář na portálu veřejné správy.

(5) Akreditace vzdělávací instituce nebo akreditace vzdělávacího programu je nepřevoditelná a nepřechází na právní nástupce.

(6) Ministerstvo akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu zruší, požádá-li o to vzdělávací instituce.

(7) Zjistí-li ministerstvo při kontrole nedostatky při uskutečňování vzdělávacího programu, vyzve vzdělávací instituci, aby v přiměřené lhůtě zjedнала nápravu. Nejednala-li tato vzdělávací instituce ve stanovené lhůtě nápravu, ministerstvo jí akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu odejme. Ministerstvo akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu odejme i v případě, že na straně vzdělávací instituce nastaly takové okolnosti, které by odůvodňovaly zamítnutí žádosti o akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu.

(8) Odejme-li ministerstvo akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu, může být žádost o akreditaci téže vzdělávací instituce nebo téhož vzdělávacího programu podána nejdříve po uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí akreditace.

§ 30

Akreditace vzdělávací instituce

- (1) Žádost o akreditaci vzdělávací instituce, je-li žadatel fyzickou osobou, kromě obecných náležitostí žádosti obsahuje též údaje potřebné pro vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů.
- (2) K žádosti o akreditaci vzdělávací instituce se připojí oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu; oprávnění není třeba prokazovat, pokud je žadatel o akreditaci vzdělávací instituce obcí.
- (3) Ministerstvo žádost o akreditaci vzdělávací instituce zamítne, jestliže žadatel o akreditaci vzdělávací instituce není bezúhonný.
- (4) Fyzická osoba se nepovažuje za bezúhonnou, jestliže byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.
- (5) Právnícká osoba se nepovažuje za bezúhonnou, jestliže byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.
- (6) Za účelem prokázání bezúhonnosti podle odstavce 4 nebo 5 si ministerstvo vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu¹⁹). Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 31

Akreditace vzdělávacího programu

- (1) Vzdělávací program pro přípravu k ověření zvláštní odborné způsobilosti podléhá akreditaci vzdělávacího programu.
- (2) Odborným lektorem vzdělávacího programu podléhajícího akreditaci vzdělávacího programu může být pouze fyzická osoba, která
 - a) dosáhla vysokoškolského vzdělání nejméně v bakalářském studijním programu a má nejméně tříletou praxi vztahující se k obsahu vzdělávání, nebo
 - b) má nejméně šestiletou praxi vztahující se k obsahu vzdělávání.
- (3) K žádosti o akreditaci vzdělávacího programu se připojí vzdělávací program.
- (4) Vzdělávací program obsahuje
 - a) název, formu a cíle; forma vzdělávacího programu vyjadřuje, zda jde o vzdělávání prezenční, distanční nebo o jejich kombinaci,
 - b) členění na vzdělávací předměty a jejich charakteristiku,
 - c) vzdělávací plán; vzdělávací plán stanoví časovou a obsahovou posloupnost vzdělávacích předmětů a dobu vzdělávání,

d) seznam odborných lektorů pro vzdělávací program, včetně uvedení jména, příjmení a data narození a doložení splnění požadavku vzdělání a praxe podle odstavce 2.

(5) Ministerstvo si vyžádá vyjádření k žádosti o akreditaci vzdělávacího programu od příslušného ministerstva nebo ústředního správního úřadu.

(6) Ministerstvo vydá rozhodnutí o akreditaci vzdělávacího programu do 90 dnů od zahájení řízení.

(7) Ministerstvo žádost o akreditaci vzdělávacího programu zamítne, jestliže

- a) vzdělávací program nesplňuje požadavky podle odstavce 4,
- b) vzdělávací program není v souladu s cílem přípravy k ověření zvláštní odborné způsobilosti, nebo
- c) odborný lektor pro vzdělávací program nesplňuje požadavky vzdělání a praxe podle odstavce 2.

Rovnocennost vzdělání

§ 33

(1) Povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost nebo povinnost účastnit se vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů nemá úředník, který získal vzdělání v bakalářských nebo magisterských studijních programech anebo ve vzdělávacích programech pro vyšší odborné vzdělávání stanovených prováděcím právním předpisem.

(2) Za rovnocennou zkoušku vstupního vzdělávání se považuje obecná část úřednické zkoušky podle zákona o státní službě. Prováděcí právní předpis může stanovit, že zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor státní služby podle zákona o státní službě se považuje za rovnocennou zkoušku zvláštní odborné způsobilosti.

(3) Územní samosprávný celek může zajišťovat činnosti stanovené prováděcím právním předpisem (§ 21) nebo řízení úředníků (§ 27) též prostřednictvím úředníků uvedených v odstavci 1.

HLAVA V

Státní správa v oblasti vzdělávání úředníků

§ 35

Působnost ministerstva

(1) Ministerstvo

- a) koordinuje prohlubování kvalifikace úředníků podle tohoto zákona,
- b) určuje soubor zkušebních otázek pro zkoušku vstupního vzdělávání, včetně obsahu a kritérií hodnocení zkoušky,
- c) vede seznam odborníků na příslušnou správní činnost, z nichž jsou jmenováni členové zkušební komise pro zkoušku zvláštní odborné způsobilosti,

- d) jmenuje ze seznamu odborníků podle písmene c) členy zkušební komise pro zkoušku zvláštní odborné způsobilosti,
- e) každoročně zveřejňuje seznam odborníků podle písmene c) způsobem umožňujícím dálkový přístup,⁷⁾
- f) vydává osvědčení o zkoušce vstupního vzdělávání a osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti a vede jejich evidenci,
- g) rozhoduje o námitkách proti rozhodnutí podle § 26,
- h) kontroluje činnost vzdělávacích institucí a poskytování vzdělávání podle tohoto zákona,
- i) rozhoduje o udělení akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů,
- j) zveřejňuje každoročně seznam vzdělávacích institucí, které mají platnou akreditaci podle tohoto zákona, ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí a způsobem umožňujícím dálkový přístup,⁷⁾
- k) zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup⁷⁾ zprávy vzdělávacích institucí podle § 39,
- l) vypracovává a zveřejňuje výroční zprávu o stavu vzdělávání úředníků územních samosprávných celků,
- m) plní jiné úkoly podle tohoto zákona.

(2) Ministerstvo spolupracuje s ostatními ústředními správními úřady a kraji.

§ 36

Rozsah spolupráce ministerstva s ostatními ústředními správními úřady

Příslušná ministerstva a ostatní ústřední správní úřady

- a) poskytují ministerstvu podklady pro stanovení obsahu zkoušky zvláštní odborné způsobilosti,
- b) určují soubor zkušebních otázek pro zkoušku zvláštní odborné způsobilosti, včetně obsahu a kritérií hodnocení zkoušky,
- c) rozhodují o zařazení fyzických osob do seznamu odborníků pro příslušnou správní činnost, z nichž jsou jmenováni členové zkušební komise pro zkoušku zvláštní odborné způsobilosti,
- d) poskytují ministerstvu na vyžádání součinnost při kontrole činnosti vzdělávacích institucí a poskytování vzdělávání podle tohoto zákona.

§ 37

Nezabezpečí-li vzdělávací instituce vstupní vzdělávání, přípravu k ověření zvláštní odborné způsobilosti nebo vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů, zabezpečí vzdělávání ministerstvo ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady. V takovém případě ministerstvo zajišťuje vstupní vzdělávání a

vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů a příslušná ministerstva a další ústřední správní úřady zajišťují přípravu k ověření zvláštní odborné způsobilosti.

HLAVA VI

Ustanovení společná a přechodná

DÍL 1

Ustanovení společná

§ 38

Přestupky

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) nabízí nebo uskutečňuje vzdělávací program jako akreditovaný podle tohoto zákona bez platné akreditace nebo v rozporu s platnou akreditací,
- b) vydá osvědčení o průběžném vzdělávání nebo o vzdělávání vedoucích úředníků a o vzdělávání vedoucích úřadů, ačkoliv není vzdělávací institucí podle tohoto zákona, nebo
- c) nabízí nebo uskutečňuje vzdělávání jako akreditovaná vzdělávací instituce podle tohoto zákona bez platné akreditace vzdělávací instituce.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), nebo
- b) 75 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo c).

(3) Přestupky podle odstavce 1 projednává ministerstvo.

§ 39

(1) Vzdělávací instituce vypracují každoročně písemnou zprávu obsahující základní údaje o vzdělávání poskytovaném podle tohoto zákona v uplynulém kalendářním roce. Zprávu zašle vzdělávací instituce ministerstvu do 31. března roku následujícího.

(2) Nesplní-li vzdělávací instituce povinnost podle odstavce 1, vyzve ji ministerstvo, aby v přiměřené lhůtě zjedнала nápravu. Nejednala-li vzdělávací instituce ve stanovené lhůtě nápravu, ministerstvo jí akreditaci vzdělávací instituce odejme.

(3) Vzdělávací instituce sdělí na žádost ministerstva datum, čas a místo poskytování vzdělávání podle tohoto zákona.

§ 40

S úředníkem nelze uzavřít konkurenční doložku (§ 310 zákoníku práce).

§ 41

Společná ustanovení o komisích

(1) Účast členů zkušební komise při zkouškách podle tohoto zákona je jiným úkonem v obecném zájmu ¹⁷⁾, při něm náleží členům této komise pracovní nebo služební volno v nezbytně nutném rozsahu s náhradou mzdy (platu). Členům této komise, kteří nejsou v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, jsou však výdělečně činní, přísluší náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena komise v jimi prokázané výši. Členům komise náleží náhrada jízdních výdajů v prokázané výši; způsob dopravy určí ministerstvo; náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí ministerstvo. Zaměstnavateli člena komise nenáleží náhrada mzdy nebo platu za dobu uvolnění jeho zaměstnance.

(2) Členy komise nesmějí být fyzické osoby, u nichž se zřetelem na jejich vztah k některému z uchazečů ve výběrovém řízení nebo k úředníkovi vykonávajícímu zkoušku jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti. Člen komise je povinen bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho podjatosti, oznámit to tomu, kdo jej jmenoval. Uchazeč nebo úředník oznámí osobě, která jmenuje členy komise, skutečnosti nasvědčující podjatosti člena komise, jakmile se o těchto skutečnostech dozví. O podjatosti člena komise rozhodne bez zbytečného odkladu osoba, která jmenuje členy komise. Shledá-li, že je člen komise podjatý, odvolá jej a na jeho místo jmenuje jinou osobu.

§ 42

(1) Ministerstvo vydá vyhlášky k provedení § 19 odst. 3, § 19b odst. 6, § 20 odst. 5, § 21 odst. 8, § 27 odst. 1 a § 33 odst. 1.

(2) Ministerstvo může vydat vyhlášku k provedení § 33 odst. 2.

DÍL 2

Přechodná ustanovení

§ 43

(1) Tímto zákonem se řídí také pracovní poměry vzniklé před 1. lednem 2003, pokud není dále stanoveno jinak; jejich vznik, jakož i nároky z nich vzniklé a právní úkony učiněné před 1. lednem 2003 se však posuzují podle dosavadních předpisů.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, fyzická osoba, která je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona zaměstnancem územního samosprávného celku, vykonává správní činnosti a splňuje předpoklady podle § 4, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za úředníka podle tohoto zákona.

(3) Fyzická osoba, která je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vedoucím zaměstnancem územního samosprávného celku, vykonává správní činnosti a splňuje předpoklady podle § 4, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za vedoucího úředníka podle tohoto zákona.

(4) Fyzická osoba, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonává funkci tajemníka obecního úřadu, tajemníka magistrátu statutárního města, tajemníka úřadu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, ředitele krajského úřadu, ředitele Magistrátu hlavního města Prahy nebo tajemníka úřadu městské části hlavního města Prahy, se považuje za vedoucího úřadu podle tohoto zákona.

(5) Zvláštní odborná způsobilost ověřená zkouškou podle zvláštních právních předpisů¹⁸⁾ v době od 24. listopadu 1990 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za zvláštní odbornou způsobilost prokázanou podle tohoto zákona.

(6) Přihlášky ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za přihlášky učiněné podle § 21 odst. 5.

(7) U úředníka, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonává správní činnost, na niž se vztahuje předpoklad zvláštní odborné způsobilosti a tento předpoklad nesplňuje, počínají lhůty podle § 21 odst. 1 a 2 běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a činí 30 měsíců. Není-li tento úředník ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona přihlášen ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti, územní samosprávný celek je povinen jej přihlásit do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(8) U úředníka, u kterého by lhůty podle § 21 odst. 1 a 2 jinak skončily před uplynutím 30 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se tyto lhůty prodlužují o 12 měsíců.

(9) Zaměstnanec, který je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vedoucím zaměstnancem v úřadu územního samosprávného celku, má povinnost ukončit vzdělávání vedoucích úředníků do 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(10) Úředník, jemuž do 31. prosince 2007 vznikne nárok na starobní důchod, prokazuje zvláštní odbornou způsobilost jen tehdy, jestliže o to sám požádá. Vedoucí úředník, jemuž do 31. prosince 2007 vznikne nárok na starobní důchod, se účastní vzdělávání vedoucích úředníků jen tehdy, jestliže o to sám požádá.

(11) Plán vzdělávání úředníka podle § 17 odst. 5 pro osobu, která je úředníkem ke dni účinnosti tohoto zákona, vypracuje vedoucí úřadu nejpozději do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(12) Fyzická osoba, která se podle odstavce 3 považuje za vedoucího úředníka podle tohoto zákona, a fyzická osoba, která se podle odstavce 4 považuje za vedoucího úřadu podle tohoto zákona, je povinna prokázat splnění předpokladů podle § 4 odst. 3 části věty za středníkem nejpozději do 30. června 2003.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o hlavním městě prahe

§ 46

320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb. a zákona č. 311/2002 Sb., se mění takto:

1. § 84, 85 a 86 se zrušují.
2. V § 120 odst. 2 se slova „a 86“ zrušují.
3. § 127 se včetně poznámky pod čarou č. 24) a odkazu na ni zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona, kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích české a slovenské federativní republiky, české republiky a slovenské republiky

§ 47

Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění nálezu Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 26. listopadu 1992 vyhlášeného v částce 116/1992 Sb., zákona č. 254/1995 Sb., zákona č. 422/2000 Sb., zákona č. 147/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:

„g) v úřadech územních samosprávných celků.“

2. V § 1 odst. 3 se na konci doplňuje tato věta: „Funkcemi podle odstavce 1 písm. g) se rozumí funkce vedoucího úřadu a vedoucích úředníků.“

ČÁST ŠESTÁ

Účinnost

§ 48

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003, s výjimkou ustanovení § 29 až 32, § 35 odst. 1 písm. k), l) a n) a § 41, která nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

³⁾ § 9 odst. 3 zákoníku práce.

- ⁴⁾ § 65 a násl. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.
- ⁶⁾ Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷⁾ § 3 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- ⁸⁾ § 2 písm. c) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- ⁹⁾ Čl. 112 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- ¹⁰⁾ Například § 46 zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 363/2000 Sb.
- ¹¹⁾ Například zákon č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ¹²⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.
- ¹⁷⁾ § 203 zákoníku práce.
- ¹⁸⁾ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, ve znění zákona č. 320/2001 Sb.
Vyhláška č. 345/2000 Sb., o ověřování zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců obcí, krajů, hlavního města Prahy, městských částí hlavního města Prahy a okresních úřadů, osob stojících v čele zvláštních orgánů zřízených na základě zvláštních zákonů a předsedů komisí, kterým byl svěřen výkon přenesené působnosti, (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 427/2000 Sb.
Vyhláška č. 51/1998 Sb., kterou se stanoví předpoklady pro výkon funkcí vyžadujících zvláštní odbornou způsobilost v okresních úřadech a v obecních úřadech (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 121/1999 Sb.
Vyhláška č. 260/1991 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků okresních úřadů a jejím ověřování, ve znění vyhlášky č. 535/1992 Sb.
- ¹⁹⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.